

Det kongelige
kunnskapsdepartement
Postboks 81 19 Dep
0032 Oslo

Vår saksbehandler: Eva Østvik
Vår ref.: 1145031 (2020_00251)

Vår dato: 20.05.2020
Deres ref.: 20/1090-1

Hørings svar: 20/1090 NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler

Norsk Sykepleierforbund (NSF) takker for muligheten til å komme med innspill til ny lov om universitet- og høyskoler (UH-loven). Dagens lov er lite brukervennlig og fremstår uoversiktlig og vanskelig å orientere seg i. Utvalgets forslag til ny organisering støttes. NSF sine innspill er strukturert i tråd med utvalgets forslag til ny lov, men vil starte med noen kommentarer knyttet til strukturen.

NSF støtter ny struktur i universitet- og høyskoleloven, og anbefalingen om å gjennomgå forskriftshjemlene og vurdere om sentrale og lokale forskrifter under loven kan samles i noen færre forskrifter. I tillegg er det behov for gjennomgang og oppdatering av de ulike rundskriv under loven. Å samle bestemmelser om samme temaer på ett sted gjør det lettere å orientere seg i lovverket. Nasjonal regulering av lokale forskrifter har flere fordeler. Det vil gjøre det lettere for studenter når de ønsker å skifte utdanningssted, og institusjonene så de kan dele erfaring om beste praksis, forståelse og utvikling av regelverket med hverandre. Nasjonal samordning vil bidra til at sektorens prioriteringer møter samfunnets behov for kompetanse.

I det videre vil NSF gi innspill strukturert i tråd med organiseringen i utvalgets forslag til ny lov.

NSFs viktigste innspill:

- Det bør presiseres i § 2-4 at vernet av den akademiske frihet ikke begrenser reguleringene i arbeidsmiljølovens kapittel 10 om arbeidstid
- Sektoren må ha et finansieringssystem som gir muligheter til langsiktig og strategisk planlegging
- Kategorisystemet må justeres og ta hensyn til utdanningenes reelle kostnader og omfang av obligatoriske kliniske praksisstudier
- Utvidet bruk av to sensorer støttes, men foreslår at det kan gis mulighet for unntak ved eksamensformer som for eksempel multiple choice og regneoppgaver med fasit
- Ny karakterskala støttes ikke
- Gjentak av eksamen skal ikke fremkomme på vitnemålet
- Støtter ikke forslaget om å fjerne nasjonal eksamen UH-lovens § 3-2 (3)
- Det settes en begrensning på bruken av bestemmelsen om midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger
- Ansatte i profesjons- og praksisbasert utdanning og forskning må få innpassing i både professorstigen og en evt. forsker-/lektorstige. Dette vil kreve endring i § 6.7 i dagens universitets- og høyskolelov.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

lovbestemmelse som presiserer at styremedlemmer skal opptre uavhengig, for å klargjøre at departementet eventuelt må instruere institusjonen gjennom styret som kollegialt organ.

NSF forslår et finansieringssystem som gir muligheter til langsiktig og strategisk planlegging. Uttelling for utdannings- og forskningsaktiviteter må opprettholdes. Dagens finansieringsmodell over statsbudsjettet fører til at institusjonene overbooker utdanningstilbud med god oppslutning. Når det gjelder kategorisystemet bør det gjennomgås og revideres på bakgrunn av utdanningenes reelle kostnader, og ta hensyn til faktiske ekstrakostnader ved obligatoriske kliniske studier (praksisstudier). Nytt styringssystem (rethos) medfører store endringer i sykepleierutdanningene. Nye kunnskapsområder, ny organisering, og nye lærings- og vurderingsformer skal implementeres i nye programplaner. Endringene i utdanningene har ikke gitt tilsvarende økt finansiering. Dette medfører mindre ressurser til studentoppfølging, færre veilederressurser i praksisstudiene, mangel på utstyr til ferdighetstrening og vurdering i avanserte simuleringssentre, og alt for lite forskningsaktivitet. Trange budsjett medfører blant annet utstrakt overbooking for å sikre finansiering for studiepoeng- og kandidatproduksjon. Dette truer utdanningenes kvalitet.

Kritisk kompetanse må fortsatt styres gjennom kandidatmåltall, øremerking og finansiering. NSF ønsker samordning av sykepleierutdanningene både på bachelor og masternivå, slik at det er sammenfall i kompetansen for sykepleiere uavhengig av hvor man har studert. Nasjonal styring gjennom forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene og nasjonale retningslinjer for bachelorutdanningene stiller krav til faglig innhold, praksisstudier, læringsutbytter og omfang. Slike rammer bidrar til enhetlige utdanninger, økt pasientsikkerhet og kvalitet i helsetjenestene opprettholdes. Det gjelder særlig for utdanninger til yrker som fyller kritiske funksjoner i helse- og omsorgstjenestene, for eksempel spesialsykepleierkompetanse til sykehusene, til lovpålagte oppgaver i kommunehelsetjenesten, som styres av kandidatmåltall og som fører til offentlig autorisasjon.

Tildeling av nye studieplasser bør gå til de institusjonene som allerede har et etablert studietilbud og fagmiljø. Desentralisert sykepleierutdanning er kostbare men nødvendige for å levere kompetanse til hele landet. Kontakten mellom fagmiljøene på hoved campus skjer for det meste digitalt, men det er også viktig å investeres i lokale fagmiljøer der teori- og praksisstudiene foregår. Gradsforskriften bidrar til nasjonal styring av utdanninger og hindrer u hensiktsmessig konkurranse mellom utdanningsinstitusjoner. Den sikrer tilstrekkelig opptak til sentrale yrker i den hensikt å dekke fremtidens behov, samt at ressursene totalt sett blir mest mulig effektivt utnyttet. Forslaget fra utvalgets flertall om videreføring av forskrift om grader og profesjonsutdanninger støttes.

NSF støtter en viss styring fra myndighetene og foreslår at det overordnede prinsippet for departementets styring gjennom mål og resultatstyring opprettholdes. Nasjonal samordning vil bidra til at prioriteringene møter samfunnets behov for kompetanse. Styringsdialogen gjennom tildelingsbrev og statsbudsjett, årsrapport, etatsstyringsmøter, tilbakemeldingsrapporter og møter om konkrete temaer er departementets mulighet til å påvirke og følge opp institusjonenes resultater og oppgaveløsninger.

Kapittel 6. Opptak til høyere utdanning

NSFs syn på tilleggspoeng for det underrepresenterte kjønn ettersendes etter NSF's styrebehandling i juni.

offentlig autorisasjon. NSF ønsker også en avsluttende nasjonal eksamen i sykepleie, og NSF Student har det siste året fremmet et ønske om nasjonal deleksamen i medikamentregning. Her mener vi at sykepleierutdanningen vil dra nytte av nasjonale føringer, ettersom omfang og metoder i faget varierer fra skole til skole, og fordi dette er vesentlige kunnskaper å besitte som sykepleier.

Kapittel 11 Ansettelser

NSF foreslår at det settes en begrensning på bruken av bestemmelsen om midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger.

Bruken av midlertidighet i universitet- og høyskolesektoren har vært uforholdsmessig høy over lang tid. NSF har erfaring med langvarig bruk og misbruk av UH-lovens (2005) § 6-5, som dessverre ikke er beskrevet i NOU'en. Denne bestemmelsen regulerer midlertidige ansettelser der det ikke melder seg kvalifiserte søkere. Mangelen på ansatte og søkere med førstekompetanse har vært en utfordring på sykepleierutdanningene over lang tid. Dette fører til at det gang på gang ansettes arbeidstakere midlertidig med grunnlag i § 6-5 (1) der søkeren er i et løp mot doktorgrad, men uten at det sikres tid til å fullføre kvalifiseringen eller nødvendig oppfølging i arbeidet.

Ikke sjelden blandes adgangen til midlertidig ansettelse i § 6-5 (1) med midlertidig ansettelse etter § 6-5 (2) slik at arbeidstakere ansettes i en stilling med kvalifikasjoner på lavere nivå, men med et krav om at de innen tre år oppnår førstekompetanse. NSF foreslår at det i ny lov § 11-5 stilles vilkår om oppfølging og en realistisk tidsplan for å bli kvalifisert til stillingen, slik det allerede er gjennomført i forskrift om ansettelse på innstegsvilkår av 24. mars 2015 nr. 341.

Videre har det ved mange undervisningsinstitusjoner nærmest blitt en regel å tilby midlertidige ansettelser etter § 6-5 (2) fordi det ikke har vært kvalifiserte søkere. I slike tilfeller må det forventes at virksomhetene tar aktive og nødvendige grep internt for å sikre en økt andel med førstekompetente fremfor å fortsette utlysninger som leder til nok en midlertidig ansettelse.

NSF støtter gradsstrukturen, men dosentløpet representerer en svært viktig kompetanse for sykepleierutdanning på alle nivå og fremhever verdien av samarbeidet med praksisfeltet. Ansatte som i hovedsak driver profesjons- og praksisbasert utdanning med tilhørende forskning og fagutvikling må få sin plass i strukturen på lik linje med ansatte i de klassiske kombinerte stillingene, med mulighet for innpassing i både professorstigen og en evt. forsker-/lektorstige. Dette vil kreve endring i § 6.7 i dagens universitets- og høyskolelov.

Med vennlig hilsen

Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Kari Elisabeth Bugge
Fagsjef